

Metsäjänis

Metsäjänis on sopeutunut hyvin lumitalveen. Talvella sillä on valkoinen talvikarva ja takajalat ovat kuin suuret ja kantavat lumikengät, joilla on hyvä hypellä pakkaslumessa. Se tulee toimeen syömällä lehtipuiden kuten haavan, raidan ja koivun kuorta, oksia ja silmuja. Hangen päältä jänis ylettyy syömään ylempää puista ja tykkylumen alas painamista latvuksista.

Vähälumisena talvena metsäjäniksen valkoinen talvipuku ei auta piiloutumaan, vaan tekee siitä helpon saaliin pedoille.

Rusakko

Talvipuvultaan harmaa rusakko on lisääntynyt talvien leudontuessa. Se hyötyy vähälumisesta maasta, jossa se voi kapeilla käpälillään liikkua vaivattomasti ja löytää helpommin ravintoa, kuten vihreää orasta ja muita pehmeitä kasvinosia.

Metsäjänikselle tavallinen puuravinto on rusakolle talven hätäravintoa.

METSÄJÄNIS

RUSAKKO

Orava

Orava vaihtaa kylmäksi vuodenajaksi paksuun harmaaseen talvipukuun. Orava selviää talvesta hyödyntämällä ravintonaan kuusen siemeniä ja huonoina kuusenkäpyvuosina männyn siemeniä. Talvella orava etsii myös tekemiään ravintokätköjä ja sen voi havaita ruokailemassa lintulaudoilla. Orava on ainoa päivälläkin aktiivinen nisäkäs. Yöksi se suojautuu pakkaselta ja pedoilta lämpimäksi vuoraamaansa risupesään kuusen tai männyn yläoksistoon.

Kettu

Talvella ketun turkki on paksu ja harmahtava. Upottavassa lumessa kettu kulkee mieluusti omia tai toisten lajien tekemiä polkuja pitkin. Kettu on yleispeto, sopeutuu monenlaisiin elinympäristöihin ja pystyy hyödyntämään ravintona monipuolisesti erilaisia saaliseläimiä. Kettu todennäköisesti hyötyy lämpimistä talvista, jolloin sen on helpompi tavoittaa esimerkiksi hangen alla piileksiviä myyriä.

ORAVA

KETTU

Lumikko

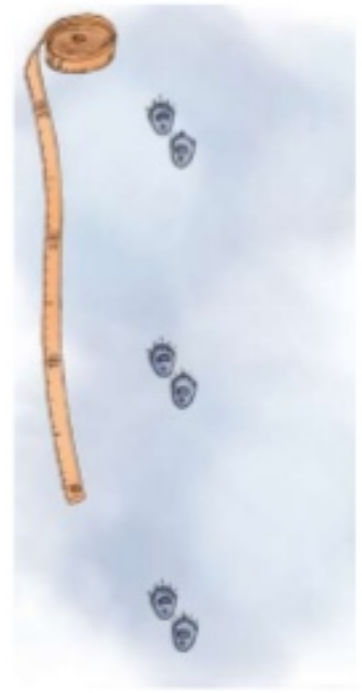
Lumikolla on talvella valkoinen turkki ja se on erikoistunut saalistamaan myyriä lumenalaisissa käytävissä. Lumikko kärsii vähälumisesta talvesta, jolloin myyräkantaa vähentävät helpommin myös muut pedot. Kun maassa ei ole lunta, sen oma suojaväri erottuu ympäristöstään ja se voi joutua myös itse suurempien petojen saaliiksi.

Metsähiiri

Metsähiiren talviturkki on harmaa.

Hiiret ja myyrät suojautuvat kovilta pakkasilta hangen alle, minne ne keräävät myös ruokavarastojaan. Näille lumen suojasta hyötyville pikkunisäkkäille leutojen talvien vähälumiset jaksot ja etenkin maanpinnan jäätyminen voi olla kohtalokasta. Suojaa pedoilta ja pakkaselta on vaikeampi löytää ja ravinto voi olla jäisen kuoren alla.

LUMIKKO

METSÄHIIRI

Telkkä on Suomessa melko yleinen sukeltajasorsa, joka käyttää ravinnokseen vesien selkärangattomia eläimiä.

Telkkä on muuttolintu, joka suuntaa talvehtimaan Pohjanmerelle tai Itämeren eteläosiin. Ilmaston lämmitessä telkän syysmuutto on myöhentynyt ja yhä useammin telkät jäävät myös talvehtimaan Suomeen avoimina pysyvien virtavesien äärelle. Kun jäät keväällä lähtevät yhä aikaisemmin, myös telkän pesintä on aikaistunut. Telkkä pesii puunkolossa tai ihmisen tekemässä pöntössä.

Koskikara on pohjoinen lintu, joka pesii kirkasvetisten koskien äärellä. Koskikara voi talvehtia Etelä- ja Keski-Suomessa, mutta pesii yleensä pohjoisempana. Talvehtiakseenkin se tarvitsee sulana pysyvää virtavettä, josta se sukeltamalla pyydystää ravinnoksi selkärangattomia eläimiä. Leutoina talvena koskikaraille löytyy runsaasti sulapaikkoja, eikä niiden tarvitse vaeltaa yhtä kauas etelään kuin kylmempinä talvina.

TELKKÄ

koiras

KOSKIKARA

Mustarastas on hyötynyt talvien leudontumisesta ja talviruokinnasta. Suurin osa Suomessa pesivistä mustarastaista muuttaa talveksi Länsi-Eurooppaan, mutta yhä enemmän mustarastaita talvehtii myös Suomessa. Talvehtimaan jäävät rastaat kerääntyvät kaupunkeihin ja omakotialueille ruokintapaikkojen tuntumaan. Isokokoisena varpuslintuna mustarastas kestää kyllä koviakin pakkasia, mutta mitä ankarampi talvi on, sitä vähemmän kevättalvella on mustarastaita. Mustarastaskoiraan kauniita haikeita laulusooloja voi kuulla jo kevättalven lauhoina iltoina.

Punatulkkku on kesäisin piilotteleva metsälintu, joka talvella näyttäytyy myös lintujen ruokintapaikoilla pienissä parvissa tai pareittain. Usein punatulkkujen läsnäolon kuulee hieman särkyneellä huiluäänellä soivasta ”hjyy”-kutsusta. Ravintotilanteen mukaan punatulkkut voivat olla joko samoilla seuduilla läpi vuoden pysyviä paikkalintuja, lähteä syysvaellukselle tai muuttaa talveksi etelään. Hyvinä pihlajamarjavuosina punatulkkulla ei ole ruuasta pulaa, mutta talviruokinta helpottaa talvesta selviytymistä. Ilmaston lämpenemisen myötä punatulkkun esiintymisalue on siirtymässä yhä pohjoisemmaksi.

MUSTARASTAS

koiras

naaras

PUNATULKKU

koiras

naaras

Suomen kansallislintu **laulujoutsen** pesii nykyisin koko Suomessa, mutta vahvin pesimäkanta on Pohjois-Suomessa. Yhdessä pysyvä lintupari palaa joka vuosi samalle pesimäpaikalle ja puolustaa reviiriään kiivaasti. Laulujoutsenet syövät vesikasveja. Jotta poikaset ehtivät varttua lentokykkyisiksi, pitää pesimäjärvessä olla noin 150 päivää pitkä sulan veden jakso. Aikainen talvi saattaa olla kohtalokas hitaasti lentokykkyisiksi kehittyville poikasille. Laulujoutsenet muuttavat syksyllä myöhään ja keväällä aikaisin. Leudot talvet ovat houkutelleet niitä talvehtimaan Suomeen ja etenkin lounaisilla merialueilla.

Lumiukkoja ilmestyy sinne, missä on nuoskalunta ja lapsia tai lapsenmielisiä!

Ilmastonmuutoksen myötä lumiukot todennäköisesti ensin runsastuvat lumisateiden ja nuoskakelien lisääntyessä ja jatkossa harvinaistuvat lämpenemisen edetessä. Vähälumisena ja lauhkeana talvena lumiukkoja ei joko synny tai ne sulavat nopeasti pois.

LAULUJOUTSEN

LUMIUKKO

